

LEPŠA

BODOČNOST

Letnik II.

J u n i j 1947

Štev. 9

V objemu zemlje

ako pičila je človeška veda o zemlji in njeni skrivnosti. Naravoslovci nam razlagajo njen zakon težnosti, po katerem je vse otipljivo z novidnimi vezmi zvezano z zemljo. Zgodovinarji sledijo postankom človeške kulture v dobo, ko se je prvi človek ustalil na svojem svetu. Kemija pravi, da so v zemlji sproščene vse snovi iz katerih so živa bitja in mrtvi predmeti. Družboslovci razlagajo, da rastejo liki rastlina novidno tudi človek, družina in na rod iz zemlje; iz kmeta, sinu zemlje izvajajo razvoj vseh stanov in dostavljajo, da raste ves narod liki rastlina iz kmeta - korenine in usiha, čim omrtvi ta življenjski živec. Cerkev končno posveti s svetlim žarkom v skrivnost žitja in bitja na tem svetu, kadar moli nad, grobom pretresljivo prošnjo, naj vzame zemlja kar je njenega, in Bog, kar je Njegovega.

Znamenit francoski pisatelj je dal besedo snu.

Zemljo je poduhovil z besedami: "V vseh jezikih sveta je zemlja ženskega spola. Ona je prava mati narodov in ljudstev. Življenje sprejema in hrani rod, vsa ljubezniva nikdar ne odreka sinovom, ki prihajajo k njej s spoštovanjem, vsem dajo s prav materinsko ljubeznijo prostora in sonca, obleke in kruha; usmiljena je napram revežem, bolnikom in sirotam, čudovita umetnica je, kadar da kaliti travi in žitu, roži in drevju. Nema duhovnica je v tihih vočerih, v vedrih jutrih in še v tisočih, k nebu hitečih gorskih vrhovih. Ponosna in neizprosna je nasproti nasilju, špekulaciji in golemu ma-

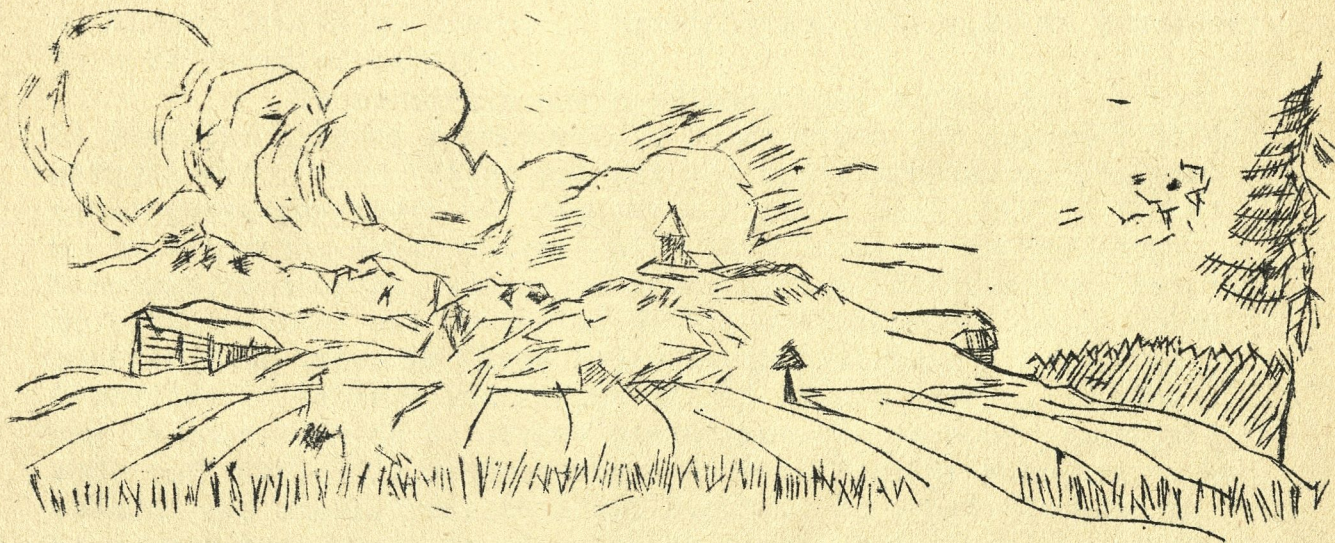

terijalizmu. Vsa internacionalna je, vendar najbolj nacionalna, neizmerna je in silovita v tajni svojih znanih in neznanih sil, a vendar je samo ponižna dekla svojega Gospodarja".- Nihče, ki dobro ne sledi duhovitosti velikega Francoza, temu slavospevu materi zemlji, ne more odrekati resničnosti, ki je kot resnica boremu človeku z računajočim razumom nedosegljiva, ljudem s toplim, za vse lepo in blago navdušenim srcem pa le tiha slutnja nečesa velikega.

V naroju matere - zemlje vidimo tudi naše slovensko ljudstvo. Navezano je nanjo kot je navezan dobri otrok na svojo dobro mater. V vsem našem narodnem zitiu in bitju čutimo dih zemlje in sledimo sledovom njene črne prsti. Vemo, dobro vemo, s koliko skrbjo obdaja ta mati svoj rod in s koliko ljubosumnostjo ga varuje. Zato nas v tem varstvu ne skrbi bodočnost in naj si bi bila usoda še tako nemila. Dokler nosimo v svojih srcih ljubezen do zemlje, če tudi smo daleč od rodnih krajev, tako dolgo lahko imamo upanje, da nas ne bo konec. Izgubili pa se bomo, ko bo srce odpovedalo ljubezen in zvestobo materi zemlji. Tujina nas bo v temprimeru pritegnila nase kot polip in nam izpila kri. Postali bomo ujetniki tuje miselnosti, ki je nasprotna miselnosti slovenskega kmeta.

Ostanimo dobri otroci matere zemlje tudi v tujini. Z delom in ljubeznijo spoštujemo njene zakone, ki so nam odraz višjih, nevidnih zakonov. Prislubnimo ji v zimi, ko nevidno snuje in pripravlja; v poletju, ko sili v brstje, cvetenje in zorenje, da ob nje vedno zopet doživljamo razodetje življenjskega zakona, ki pravi: Vedno živeti, delovati, trpeti in umreti za svoje zvišene vzore! Ohranimo povsod, kjer koli smo in kjer koli bomo po božji previdnosti, ljubezen in hrepenenje po zemlji, kjer smo se rodili, ki nosi vidne sledove dela in žuljev naših očetov!

Po "Druž.več."

20.000 kmečkih fantov je lamsko leto na svojem zborovanju v pokrajini Vendee na Francoskem slovesno obljubili, da hoče v svojem kmečkem življenju širiti krščansko izročilo in krsčanskega duha.

PREGANJANJE

Zgodovina se vedno ponavlja. Znan je izrek: Pod božjim soncem ni nič novega. Hudobija se kakor pred tisočletjem poslužuje istih sredstev tudi danes. Ta sredstva so: Laž, obrekovanje, nasilje. Vsako sredstvo je v dosego cilja, omajati in uničiti kraljestvo božje na zemlji, dobro. Francoski svobodomislec in brezverec Voltaire je nekoč rekel: "Laži, laži, nekaj bo le ostalo"... Dosledni temu navodilu ravnaajo vsi nasprotniki Resnice. Satan, oče laži najde vedno kako laž, ki vsaj nekaj časa vleče. Kaj zato, če se prej ali slej izkaže laž v vsej zlobi in grdobi! Nekaj jih vedno nasede. Posledice so vedno strašne!

Najpogostejši očitek, katerega brezverstvo tako rado obesi katoličanom na hrbet, je protidržavnost. Ko je v dobi rimskih cesarjev (Neron in njegovi nasledniki) Tibera prestopila brezgove, ko je potres porušil mesta, ali če je izbruhnila kuga in lakota, vedno so bili tega krivi kristjani. Zato je tolikokrat v prvi dobi krščanstva po Rimu donel klic nahujskane druhali: "Kristjane levom!" Zakaj? Zato, ker so sovražniki države! Nič ni pomagalo pričevanje Tertulijana in drugih krščanskih apologetov ter množice krščanskih mučencev, ki so zatrjevali, da kristjani niso sovražniki države: "Mi molimo za svoje vladarje in za njih srečo ter za blagor države, ne moremo pa izpolnjevati ukazov, ki so v nasprotju s krščanskimi načeli".

Po stopinjah prvih preganjalcev krščanstva so hodili številni njihovi posnemovalci. Dolga vrsta jih je, noter do današnjih dni. Skoro vsi so prišli boj proti krščanstvu pod pretevezo protidržavnosti. Ni nam treba listati dolge nazaj. Pogledajmo le v novejšo dobo, od francoskih jakobincev, preko Napoleona, Bismarka, proslulega Callesa, odvratno norega Hitlerja itd. Vsi ti so hoteli Cerkev ali podrediti državi kot deklo, ali pa jo sploh uničiti. Tudi danes še divja boj med organiziranim brezboštvom in Cerkvijo. Za vernega katoličana ta boj ni nič novega. Kristus sam je napovedal, da bo Cerkev preganjana. "Če so mene preganjali, bodo tudi vas... Iz shodnic vas bodo metali, pride celo ura, da bo vsak, ki vas umori, nenil, da služi Bogu"... In zopet: "Izdajal pa bo v smrt brat brata in oče sina, in otroci bodo vstajali zoper stariše in jih izročali smrti. In sovražili vas bodo vsi radi mojega imena..."

Preganjanj se navadno krivi katoličani sami. Z brezbržnostjo ali pa z nezavešnostjo so povzročili, da so prišli na površje ljudje, ki so nasprotniki krščanstva. Čestokrat ne zga-nejo niti z mezigcem, ko brezboštvo izpodriva krščanska vzgojna načela iz šol in se polasča tiska, vzgojnih organizacij, kina in

oblasti. Ob volitvah ne store svoje dolžnosti, ali pa celo glasujejo za kandidate ki ne dajo zadostnih garancij za versko svobodo in krščansko odgojo.

Preganjanje pa končno dopušča Bog tudi za to, da vzdrami spečo krščansko zavest, in da v ognju trpljenja prekali ter očisti katoliške vrste. Kakor vihar očisti z elektriko prenasičeno ozračje, tako tudi vihar preganjanja očisti vso navlako, ki se je tekom časa nabrala v katoliških vrstah. Vihar odnese suho listje in polomi suhe veje. Tako suho listje in tako suhe veje so ti isti katoličani, ki sicer nosijo krščansko ime, a so za Boga in Cerkev mrtvi. V času preganjanj taki "katoličani" odpadejo, nvesti pa ostanejo dobri in zavedni, četudi morda velikokrat to zvestobo izpričati s ceno lastne krvi.

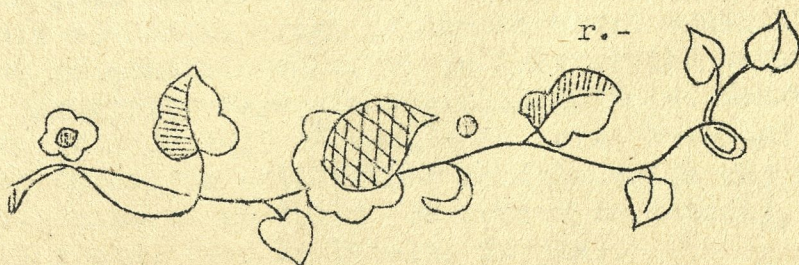
Kri pa je vedno seme novih vernikov. To izpričuje 1900 letna zgodovina Cerkev. Po načrtih zakletih sovražnikov Cerkev, bi Cerkev že davno ne smelo biti več. Napovedali so celo leto, ko bo Cerkev za vedno premagana. V parlamentih so ji govorili že pogrebne govore. Pa niso uspeli. Sami poraženi so se morali umakniti. Tudi današnji preganjalci Cerkev bi se iz skoro dvatisočletne zgodovine Cerkev lahko poučili, da Cerkev uničiti ne morejo.

Cerkev ima od svojega božjega Ustanovitelja, Kristusa samega izrecno zagotovilo: "Jaz sem z vami vse dni, do konca sveta", in zopet: "In peklerska vrata je (Cerkev) ne bodo premagala". Lahko se zgodi da je delo Cerkev v kaki deželi zatrto in onemogočeno, lahko je, da se ves narod odtrga od Cerkev, toda zato pa Cerkev tem bujneje raste in procvita v drugih deželah, kjer doslej ni imela tako ugodnih pogojev za napredek. Spomnimo se na prilike v državi vzhajajočega sonca, na Japonskem, kjer mnogi odlični možje, na visokih državnih položajih, vidijo rešitev le v krščanstvu.

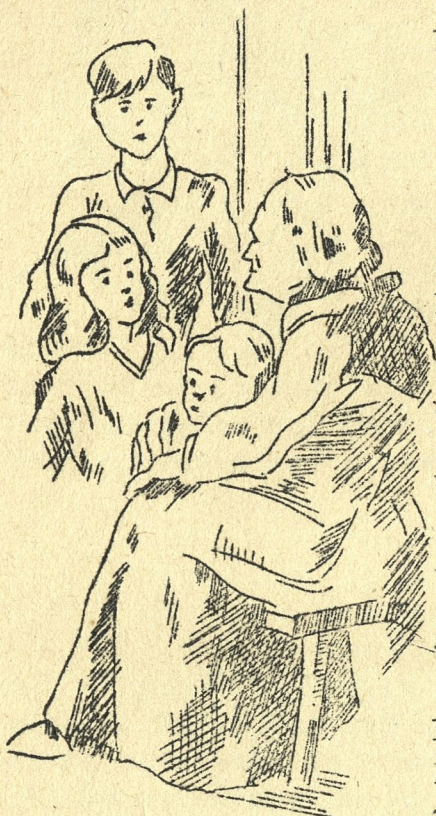
Cerkev ni mogoče uničiti, ker je božje delo. Ona bo ostala do konca sveta, tako je zagotovilo Kristusa samega. Poncni moramo biti, da smo člani Cerkev, skrivnostnega telesa Kristusovega. Vsi preganjalci bodo morali prej ali slej kloniti in s Julijanom Otpadnikom priznati: "Galilejec, zmagal si!" Ni več Nerona, Dioklecijana, ni več Cromwela in Napoleona, ki je dal zapreti papeža Pija VII., ni Bismarka in tudi ne Hitlerja, ki so vsi preganjali Cerkev, ali pa jo vsaj hoteli ponižati za dekle države, Cerkev pa še živi in uživa tolik ugled, kakor še nikdar poprej.

Iz trpljenja, ponižanja, žrtev in neštetihi krvavih preganjanj je izšla njena veličina in moč.

r.-

KMEČKI ŽENI

Tebi, trudna kmečka žena,
pesem danes bi zapela,
saj si vredna kot nobena,
da bi v pesmi te opela.

Kada vso bi bolečino
tvojega srca izlila,
s čudovito veličino
pesem zate najojila.

Tvoje žulje krvaveše,
bi mehko ti poljubila,
tiste redke kine sreče
bi s sladkostjo ti ovila.

Tvoje dečice cvetoče,
bi se v njej naradovala,
svoje želje, bele vroče,
bi za nje ti darovala.

Ta sem le otrok slabotni,
pesmi ti ne morem dati.
A zato te vroče ljubim,
trudna žena, kmečka mati.

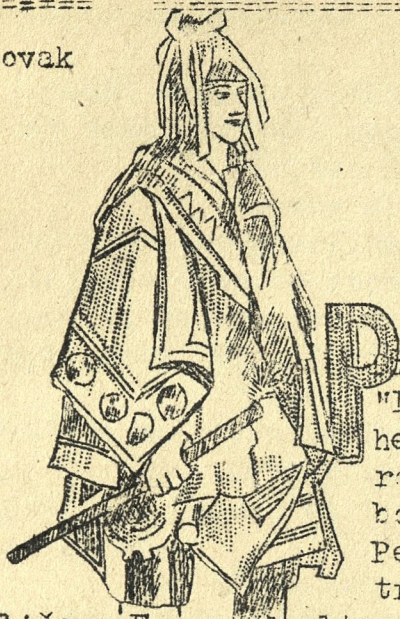
Marija Pučko.

VREDNOST DELA

Eni delajo, pa ne znajo, drugi znajo, pa nočejo. Delo je namreč še vse premalo v žasti. Seveda nam ga je Bog naložil za kazen; a na tem svetu je blageslovljeno vse, kar pride iz božje roke, tudi kazen. Delo nam gladi pot k sreči, nam daje zaupanje v Boga in v sebe, nas odvrča od mnogih nespametnosti. Obda nas z čistim zdravim zrakom, katerega pa lenča hitro okuži. Suženjstvo in tlačanstvo je ponižalo delo, ker je izpremenilo delavca v prisiljenca in oprostilo višje stanove nizkega dela. Takrat se je izdalo geslo: Kdor je kaj višjega, ta ne dela. Proprest človek pa je to geslo obrnil in sodil: Kdor ne dela, ta je kaj višjega. Nasledki takih nazorov se čutijo še povsod in tembolj, čim huje je pritiskala tlaka. (dr. Fr. Detela: Trojka).

+++++++
++++++
++++

A. Novak

PREK MURSKO "GOSTUWANJE"

Pri Flegarju so se skoraj sprli. Mati so sitni: "Dokler še jaz lahko delam, ne potrebujem snaha!" "Nak! Rajši povejte: Ne dam kuhalnice iz rok! Če pa tako mislite, se motite! Fma vam ne bo delala nobenih sitnosti!" se jo postavljaj Peter, kot mlad petelin na gnojišču. Fant se je trdno odločil, da popelje ob Veliki noči Dobrličevo Fmo pred oltar. Zdaj pa takšne sitnosti! Oče so kar za to, mati pa nasprotujejo, kolikor le morejo in kolikor pač zaleže njihova gospodinjska beseda. Po dolgem prerekanju pa so se le vdali. Oče so trdo udarili s svojo težko pesljo po mizi. To je zaleglo.

+ + + + +

Še enkrat je stopil Peter pred veliko zrcalo ter si popravil kravato, ki mu je zlezla na stran. Danes gre v "ogledi". Saj z Fmo sta se že domenila, ampak zaradi starih sitnežev moraš opraviti vse ceremonije. Tudi oče so se praznično napravili. Še Serčevega Drejca sta počakala. Sama sta premalo zgovorna, Drejcu kar letijo besede, kot bi jih stresal iz rokava. Okrog osmih je Drejo prišel.

Napotili so se proti Dobrliču. Čeprav ni bilo vsega skupaj niti petsto metrov, vendar se jim je zdelo neznanško daleč. Na vsakem pragu jih je nagovorila radovedna gospodinja ter jih spraševala vse mogoče nepotrebne stvari, kar je posebno nerodno v takih slučajih. Vsake poti je konec in tudi naša družba je le počasi prispela do Dobrliča.

Peter si je še enkrat na skrivaj popravil brčice in se odkašljal, da bi mu bil glas čistejši. Prvi je vstopil Drejo, za njim pa še Peter in oče. Dobrličevi so bili vsi v sebi. Fma je do ušes zardela ko je zagledala nenavadne goste. Tudi stari Dobrlič je nekaj sumil. Pokazal se je dobrodušnega ter se jel prijazno razgovarjati z očetom Flegarjem, kar pri njej ni bila navada. Bil je namreč svoje vrste človek; če si ga srečal na cesti, ni dal od sebe glasu, pa če sta trčila.

Emi je zapovedal prinesiti vina, mati Dobrlička pa so postavili na mizo krožnik svinjine in kolač kruha, velik kakor kolo. Ob božji kapljici so se jim razvezali jeziki in postajali so vedno glasnejši. Vse so že premlatili, le zaradi česa so se zbrali, ni upal nobeden omeniti. Končno se je Drejo le

zavedel svojega poklica. "Oče Dobrlič! Kakor vidite, nismo prišli kar tako. Slišali smo, da imate mlado junico. To bi radi kupili!"

"Že, že! Samo dobro plačajte, pa se bomo zmenili!"

"Glede plačila pa se kar z očetom Flegarjem zmenita. Jaz sem samo posredovalec. Ti Ema," se je obrnil proti njej, "ne glej nas tako po strani, kot bi bili tujci! Če Petra merda ne poznaš, ti ga bom predstavil!" Peter ga je sunil pod mizo in se ozrl proti Emi. Njune oči so se srečale.

"Človek mora biti previden, če ima opravka z "volkovi", je ta vrnila Drejcu.

Cerkovnik se je ravno obesil za vrv, ko so snubci opravili. Vsi so bili zadovoljni. Dobrlič je bil zgovoren, kot že dolgo ne.

"Vse smo se domenili, Ema pa še nismo vprašali, če ji bo prav!" je pripomnil Peter, ki je ves čas molčal, pa je nekaj le moral reči, čeprav je vedel, da bi Ema rajši pretrpela ne vem kaj, kot bi rekla: "ne".

"Saj res, pa povej ti svoje! Si zadovoljna, da greš za mlado k Flegarju?"

"Da!" je dahnila.

"Torej smo opravili, pa lahko gremo! Jutri pa se dobimo ob osmih v mestu pri notarju, da uredimo vse potrebno", se je poslavljal Flegar. Počasi so se napotili proti domu.

+ + + + +

Flegarjeva mati imajo polne roke dela. Pečejo "darovske" potice. Dobrličevi so jih že razdelili. Skoraj po vsaj vasi jih je raznesla Ema, pa tudi Flegarjevi nočejo zaostati. Na mizi se šopirijo "vrtanki" in druge dobrote. V peči veselo prasketa ogenj. Zadnjo potičko so dali mati v peč, ko so se vrnil domača dva, Dobrlič in nekaj sosedov, ki so bili za priče, od notarja.

Vsedli so se za mizo. Gospodinja jim je nanosila jedil, da se je miza kar šibila. Peter je prinesel stare "izabele", da so primakali.

"Mati! Do smrti je vse najino, po smrti pa dobita Peter in Ema! Tone in Pepe pa dobita vsak po deset jurjev. Si zadovoljna?"

"Zaradi mene, kakor hočeš!" je tudi Flegarica dobri volje.

+ + + + +

Na dvetno nedeljo so gospod že drugič oklicali Petra in Ema. Vaške obrekljivke imajo zopet velike opravkov. Saj

brez njihove vednosti in obsodbe se še nobeden ni oženil in nobena ne omožila. Petra so še nekam pozabile, ampak Emo so temeljito obrale. Posebno Hršetovka je huda. Ima namreč hčerko, ki je starejša kot Ema, pa se še ni omožila. Zakaj bi se Ema prej: "Smrk-lja!"

+ + + + +

Pri Dobrličevih in Flegarjevih čistijo in belijo hiše od znotraj in zunaj. Vse se pripravlja na svatbo. Na veliko nočni pondeljek bo gostija. Flegarjev Peter ima opravka okoli zidarjev. Florijana ravno prenavljajo. Če golido mu popravi in pa curek vode iz nje, pa bo!

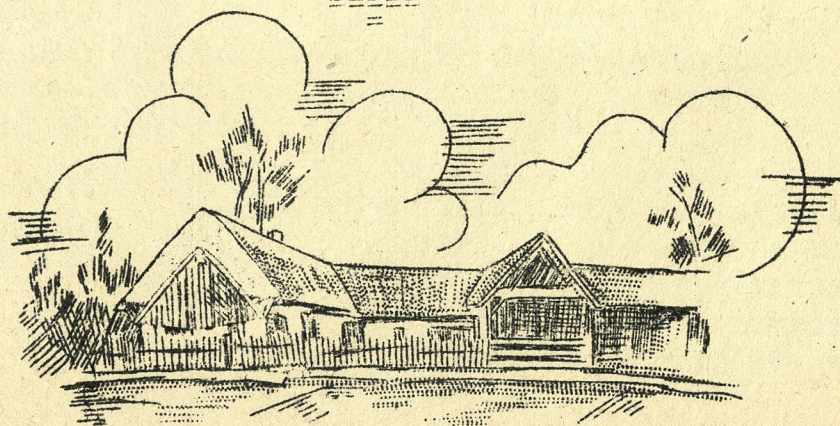
Oče Flegar naročajo "pozavčinu", ki se skoraj ne vidi iz raznobarnih trakov, koga in kam vse naj gre vabit.

"Hoj! Lej ga lej, Drejca! Skoraj te ne bi poznal! Tako si se našemil," se zasmije Peter, ko ga zagleda.

"Pa to še ni nič! Če boš videl, kakšno sekiro sem si poskrbel. Uhelj sem prevlekel z ježevo kožo. Koga pobožam z njo, se mu bo še čez mesec sanjalo o njej. Trobento pa sem dobil tako, da če zatrobim, se bo slišalo v tretjo vas. Hej, Tinček! Teoi k nam, pa mi prinesi trobento in sekiro!" je naročal Flegarjevu pastirčku, ki se ga kar ni mogel nagledati.

Napotil se je po vasi. Začel je glasno trobiti. Kmalu ga je spremljala gruča ljudi. Bili so radovedni, kam bo zavil. Nekaj časa je nemoteno korakal med častnim spremstvom. Ko se je pa naveličal, je po stari pravici "pozavčinov" uporabil svoje orožje - sekiro z ježevo kožo. Nekateri so svojo radovednost plačali z nekaj kapljicami krvi, ki se je pocedila, ko jih je Drejc pobožal z ježevo kožo. Drejc je zavil k Dečmanu. Po starodavnem običaju je vabil s "pozavčinskimi litanijami". (Pisal jih ne bom, ker jih dobesedno ne znam, krivih naukov pa nočem učiti). Ko je opravljal, se je odpravil naprej, seveda s spremstvom, dokler ni zopet uporabil svojega orožja.

Konec prihodnjič.

Dekle čaka

Majda je na pragu stala,
v daljo zrle ji oči,
grenke solze si bridala,
srce njeno krvavi.

Leti dve sta zatonili,
kar odšel je ljubi njen,
mnogi so se že vrnili,
njega čaka dan za dnem.

Bela cesta vije se v daljavo,
potnik mnog po njej hiti,
v daljo zro oči sanjavo,
samo njega od nikoder ni.

Nagelj v oknu vene,
vene njen obraz,
lepe sanje njene
je umiril mraz.

o.-

===== 000000000000 =====
V stiskah naših dni se zaupno obračajmo k Slomšku, Baragi,
Jegliču, Gnidovcu, Ehrlichu, Gomilšku in drugim našim svetniškim
možem. Mrtvi junaki so močnejši od živih. (Iz pisma prijatelja).

TŌ in ONO

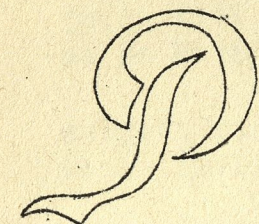
Vojaških romanov so se ljudje
naveličali, tako poročajo ameriš-
ke javne knjižnice. Podvojila se
je pa razprodaja svetega pisma.

V katoliških šolah v USA pro-
učujejo tudi socialne okrožnice
začnjih velikih papežev.

Šesti čut živali. Prirodopisci
so že dolgo domnevali, da morajo i-
meti živali posebne čute, kakršnih
ljudje nimajo in jih ne poznamo.
Čudovit je n. pr. smisel za smer pri
golebih pismonoših. Natančno opa-
zovanje je pokazalo, da bo res tako.
Čebela vidi ultravioleto žarke, ki
so za človeško oko nevidni. Mrav-
lja ima boljši vonj kot vsak člo-
vek.

Jože Barakar:

KOŠNJA V ZAGROBLJU

ar sto korakov od vaških kozolcev, pa prav tja do brinja se razprostirajo nogožne groblje. Groblje, to je bolj kamenita, pusta zemlja. So valovite in grebenaste, tako da se le težko obdelujejo s poljedeljskimi stroji. Večji del je odmerjen košenicam, polju, pa tudi z gozdom je nekaj porastlih, ki nudi prijetno senco živini in pastiršem v poletju.

V Zagroblju so trave in detelje v najlepšem cvetju. Košnja je tukaj, še ta teden bodo pričeli. Vrban se mudi pri čebelah. Pri Vrbanu sicer nimajo košenic, saj veliko ne. Dve kravi imajo. "Janez, kaj praviš ti?" ga vpraša sosed Klobasar, "ali bo te dni lepo in zanesljivo vreme? Ali bo dosti sonca?"

"Zdaj ne kaže preveč", ugiba Vrban, "pa bo že, saj je še daleč mlaj. Mlaj pa ni kaj prida ob sušenju. "Pa čeprav malo porosi ob košnji, nič ne de", je nadaljeval Klobasar", samo da ga ob sušenju in spravljanju ni. Bo že, ako Bog da!"

Klep-klep-klep. Kure s petelinom se kar strašijo po dvoriščih. Zagrobljišani klepljejo. Seveda, jutri bo treba zgodaj začeti. Še v temi, dokler je trava rosna. Pa tudi bolj prijetno je in hladno za kosce.

Sonce se je nagnilo že nizko k zelenim bregovom. Sijalo je le še skozi z mahom porastle veje košatih jesenov in jelš. V Zagroblju je nastal polmrak. Murnčki v košenicah pojo. Vaške hiše se potapljaajo v temo, luna se dviga nad gozdovi in košenicami.

Zagornikov petelin že poje. Drugi ga posnemajo. Ura gre že na tri. Stari Klobasar ne more več spati, je že na pragu. "Zaprabol!" poreče, "danes pa bo lepo vreme. Jasne in čiste so gore. Vodo in malo jesiha bom nalil v oselnike in kose bom pripravil" je dejal sam pri sebi, "potem bomo pa šli". Prepelica je še molčala v Zagroblju, vrane so tudi še dremale v vejevju.

"Klobasarjevi kosci so že na nogah. Res! Poglej jih, že gredo, po poti ven proti kozolcem in naprej v Zagroblja", je rekel Zagornikov Gregor, ki je z napol odprtimi očmi ogledoval kakšno bo vreme. Po vasi je vladal še mir in poltema, ko so Klobasarjevi kosci že mahali v Zagroblju. Eden za drugim režejo rosno travo. Kar čez sredo travnika so ubrali, potem pa po eni strani dol, po drugi ob stezi nazaj. Prvi je domači Tone, drugi Blaž, tesno za njim Gabrov Matevž, ki je prišel k Klobasarjevim v "tabrh", zadnji je stari Klobasar. Šrk-šrk-šrk - so se podili polglasni zamahi v Zagroblju. Šrk-šrk-šrk...

Na drugi strani vaške poti kosijo tudi Zagornikovi. Ne gre jim tako iz pod rok kot Klobasarjevim. Bolj, trdo tra-

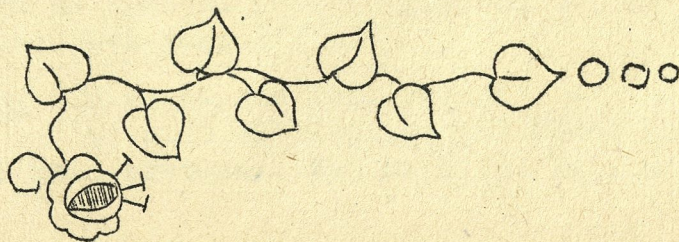
vo imajo, pusta je, pa krtin je veliko. Premalo jih je. Pa kaj to! Zagornik je že star, dninar je kajžar, vrh tega pa še zelo len. Pastir ima pa največje veselje s krtinami, kadar zapodi koso vanje, da frči prst v zrak. Gregor je prvi. "Vse bi še bilo, da bi se že Matija vrnil iz ujetništva", je premišljeval Zagornik.

Ko so Zagornikovi kosci prvič brusili kose, so Klobasarjevi fantje imeli že vsak nekaj debelih redi za seboj. Rokeve so imeli privihane, čeprav je bilo še hladno.

V Zagroblju je bilo že precej pokošenega, ko se je sonce zbudilo. Čebelice so začele krožiti nad pokošenimi cvetovi detelj in trav, lastavice so pele na njimi. Kose so rade rezale, čeprav je roso pobiralo vzhajajoče sonce. Zagornikovemu pastirju pa kosa ni rada rezala. Ni čuda, same krtine! Bil je nekoliko za drugim, kar mu je bilo po volji. Večkrat se je ozrl nazaj proti kozolcu, ki so zakrivali vas, če morda že kdo nege kosilo. "Ura je sedem, pa še nič ni", je mrmral sam pri sebi. Šele okrog osme ure se je prikazal za voglom kozolca konj z vozom, ki se je pomikal proti Zagroblju. Katarina je peljala kosilo: koruzne žgance in mleko. Mimogrede bo naložila nekaj redi detelje in trave za hlevsko krmljenje. Po kosilu je Zagornik na novo poklepal kose, sede v senci pod jelšami, eno za drugo. S pastirjevo se je zamudil največ. Pljunil je v roke in dejal sam pri sebi: "ne bomo je danes, dopoldan že ne. Saj še na polovico nismo, pa je tam še bolj pusta, nerezna ob vročem soncu." "Bomo pa zvečer, ko pade rosa", je dodal dninar.

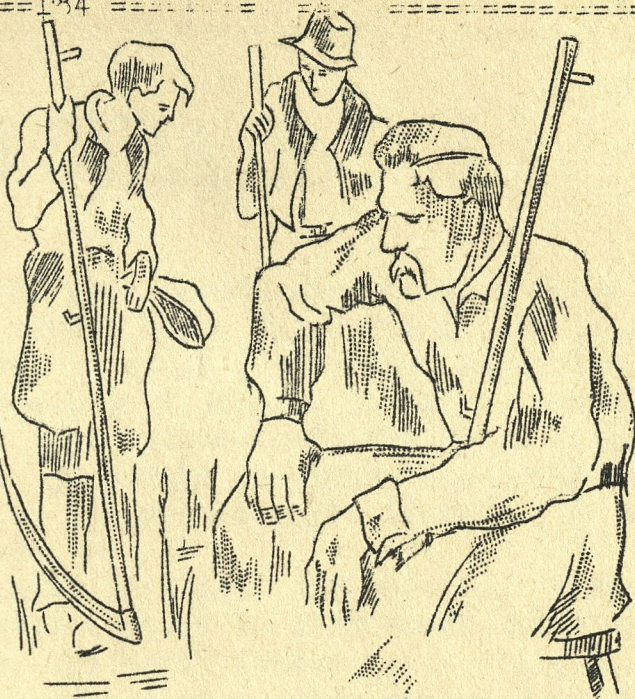
Klobasarjevi bodo pokosili že dopoldan. Dobro jim gre iz pod rok. Samo ob robu gozda imajo še nekaj redi. Tu je trava še rosnata. Vršički jelš se majejo med bukovjem, ob Klobasarjevi košenici, tako da koscem prav dobro de. Vroče jim je pa vse eno. Tone in Blaž si brišeta pot s čela kar mimogrede z dlanjo, ko odbrusita, preden deneta brus v oselnik. Eden za drugim režejo Klobasarjevi fantje, čeprav je sonce že visoko na nebu. "Zlahka bomo zmogli", se je oglasil Gabrov Matevž in pljunil v roke, potem pa zamahnil. "Bomo, seveda, pa še razstlali bomo, ko se rosa posuši", je odvrnil Klobasar.

Zagornikove je zdelalo. Ravno ob kozolcu gredo, eden za drugim, ko zvonijo dopoldan. Fno tretjino, ali malo več so potokli, pa zmešali. Tan je bil lep in sončen, da so Zagrobljičani prav zadovoljni. Nad košenicami je trepetala in mrmrljala pol vidna sončna meglica, da se je trava dobro osušila za v kozolec. Pa še na debelo bi jo lahko naložili. Klobasarjevi

so obrnili samo enkrat, pustili jo bodo za drugi dan, da bo suha za na skedenj.

Preden se je vlegla večerna rosa, so Zagornikovi bili že zopet na delu. Od kraja jim je šlo slabše, v noč pa vedno boljše. "Kar je bomo še nocoj podrli, to bo še za suho", jih je nagovarjal Zagornik, "ostalo pa za zelenc krmljenje. Vsak dan nekaj, skozi teden pa bo je zmanjkalo, sicer bo že stara".

Trda noč je že bila, ko so prišli domov. Utrujeni so bili do kraja. Večerjali so v uti na vrtu. Oči so jim vhažale k otrokom, ki so se podili za kresnicami. Pa ne dolgo. Po večerji so šli takoj spat.

Nageljni na hišnem mostovžu so se lovili z mesečano in dekljki rožmarin se je klanjal v rahli nočni sapici.

++++++
+++
++

Za šalo

Pred nebeškimi vrati. Ribničan pride pred nebeškega vratarja. Prične se razgovor: "Peter, kako dolgo traja pri vas tisoč let"? Peter: "Eno samo minuto". - Ribničan: "Koliko pa je pri vas vrednih tisoč šilingov"? - Peter: "E, malo! Komaj en groš!" - Ribničan: "Ljubi Peter, daj mi en groš!" - Peter: "Dragi moj, počakaj samo eno minuto!" -

Na sodnji. Sluga je bil obsojen, ker je rekel svojemu gospodu "osel". Po končani razpravi je zaprosil sodnika za pravni pouk. "Gospod sodnik, ali se res ne sme reči gospodu "osel"? - Sodnik: "Seveda ne, to je kaznjivo!" - Sluga: "Gospod sodnik! Ali pa se sme reči oslu milostljivi gospod?" - Sodnik: "To pa seveda smete reči!" - Sluga se pokloni sodniku gospodu ter mu sladko reče: "Klanjam se, milostljivi gospod"!...

Inteligenca. "To so pa res lepi čevlji!" -

"Kaj niso res lepi, gospa? Model Ludovika XV!" -

"Škoda, da so mi malo pretesni. Kaj ko bi mi dali model Ludovika XVI". ...

A. Mirko:

DELO SLUŽBA BOGU

N e samo pokora, temveč prav zaradi svojega značaja je za kristjana delo služba Bogu. Sam božji Sin se je podvrget tej postavi in si ob učlovečenju izvolil delavski stan. Nastopil je v dobi, ki je za las podobna naši, ko delo v družbi ni imelo prave vrednosti, ko ga je gospoda smatrala za sramoto in je živela od brezdelnih dohodkov, ropa, krivičnih vojsk, vsa se je predala gnili lenobi in je zato tudi od lenobe vzela konec.

Vzglede božjega Sina, ki je dolga leta opravljal težka ročna dela v Nazaretu in okolici, pa je za slehernega kristjana vzpodbuda, opomin in tolažba. Krščanski delavec si z delom ne zasluži le vsakdanjega kruha, temveč si z delom nabira tudi zakladov za večnost. Zato krščanski delavec na delo ne gleda kot na neizbežno zlo, na prokletstvo, ki ga spremlja ob slehernem gibu. V luči vere mu je zaslužno, mu je od Boga dana dolžnost, dela mu je tolažba, stan pa, ki mu pripada, mu je v čast in ponos.

Delo daje delavcu tudi pravice.

S tem pa seveda ni rečeno, naj se zaveden krščanski delavec topovda vsem krivicam in nasilju kapitalizma ter drugih brezbožnih gibanj, kateremu je delavec le gola številka in nič več. Nasprotno, zaradi svojega osebnega dostojanstva, zaradi zvišenega pojmovanja dela, se je dolžan boriti za priznanje, ki delavcu pripada, in za vse pravice, ki iz dela izvirajo. In če so te zahteve v skladu z načeli pravičnosti, jih delavci morajo naglašati, pa naj je to njihovim gospodarjem všeč ali ne. V luči teh načel krščanski delavec stavi gospodarjem svoje upravičene zahteve in tudi za delo zahteva tisto priznanje, ki mu gre.

Ali ne vidimo na svoje oči, da ustvarjajo in proizvajajo tisto silno množino dobrin, ki tvori bogastvo ljudi pridne delavske roke, bodisi da delajo same ali da na čudovit način povečujejo dejavnost s pomočjo orodja in strojev? Da, nikogar ni, ki ne bi vedel, da se ni nikdar noben narod dvignil iz bede in uboštva do boljšega in višjega stanja, razen s skupnim delom vseh, ki delo vodijo, in tistih, ki ukaze izvršujejo. A nič manj jasno ni, da bi bil ves trud prazen in zamanj, da bil bi sploh nemogoč, če bi Stvarnik vsega, Bog prej v svoji dobroti ne dal naravnega bogastva in orodja naravnih dobrin in sil. Kaj drugega namreč se pravi delati, kakor rabiti in uriti duševne in telesne sile. Če torej kdo ne dela s svojim, se moreta delo enega in snov drugega združiti, zakaj drugo brez drugega ničesar ne zmore. Ne snov ne more biti brez dela, ne delo brez snovi.

===== O O O O =====
Zakon dela svetu dan je, svet brez dela so le sanje. J. Fv. Krék.

OJ POGLEJTE PTIČKE

Oj poglejte ptičke, na domače njive,
Oj povejte, kaj godi se tam?

Širna polja, zlata polja
So gosto pokrita v klas,
In čez polja, zlata, zlata polja
Plove sladke pesmi glas.

Mlade pojejo ženjice,
Kakor žrečnje so v obraz,
Vriskajo veseli fantje,
Ko ropoče voz skoz vas.

To zapele so mi ptičke,
Vest oj radostno tako:
Toda srce, moje srce,
Je postalo žalostno tako.

M. Brenčič.

KAKO JE NASTALA ZEMLJA

(Nadaljevanje).

II. Peščeno zemljišče.

Ce vsebuje peščeno zemljišče več kot 10% odplavnih delcev, se lastnosti peščenega zemljišča postopoma izboljšujejo. Peščena zemlja prehaja v ilovnato-peščeno zemljo, ki je že znatno plodnejša.

Če se odplavni delci dvignejo iznad 20% in izpod 30%, nastane v tem primeru peščena ilovica z sledečim sestavom:

Mivke.....	2.5%
debelega peska ...	12.2%
drobnega peska ...	24. %
prašnega peska....	39.7%
odplavnih delcev	21.6%

S porastom vsebine odplavnih delcev narašča množina humusa, ker je razpad organskih snovi počasnejši, vsled porasta vodne kapacitete in zračnosti.

Istočasno se dviga količina mineralnih rastlinskih snovi: dušika 0.08 do 0.01%, fosforne kisline 0.12 - 0.15%, kalija 0.25 do 0.30% in apna okrog 1.8%.

Humozna peščena ilovica ima povoljnije fizične lastnosti, in če pravilno obdelujemo ter dobro gnojimo, jo prištevamo med najboljše gospodarsko zemljo.

III. I l o v i c a.

Ilovica je zmes peska in glin. Od železnega hidroksida oksidirana ima žolto-sivo barvo: Ilovica tvori prehod od peščene zemlje na gline. Vsebuje 30-40% odplavnih delcev in jo nazivamo l a h k o i l o v i c o.

Če pa vsebuje 40-50% odplavnih delcev, tedaj je t e ž - k a i l o v i c a. Če je procent odplavnih delcev še večji, (50-60%), takrat govorimo o g l i n a s t i i l o v i c i.

Poglejmo n.pr. mehanično sestavo lahke ilovice:

Mivke	0.4%
debelejšega peska	1.8%
drobnega peska....	8.2%
prašnega peska ...	52.1%
odplavnih delcev	37.5%

Čim več vsebuje peščena ilovica odplavnih delcev, tem bolj narašča količina hranljivih snovi; posebno poraste količina kalija in dušika.

Velike množine prašnega peska oblažujejo lastnosti g l i n e. Na ta način ilovica ni žilava, temveč ima povoljno gradičasto strukturo. K temu mnogo doprinese količina apna, ki se v taki zemlji nahaja.

Takšna ilovica dobro propušča vodo, ima povoljno vodno kapaciteto in je zadosti zračna. S tem, da ilovica vsebuje večje količine glin, je njena moč vpijanja večja, posebno za raztopljive mineralne snovi, ki se tukaj mnogo težje izpirajo kakor pa v lahkem zemljišču.

Organske snovi v ilovnati zemlji počasneje razpada-jo kakor v peščeni, toda hitreje nego v glinasti zemlji.

V koliko je porast glinastih delcev v ilovici večji, v toliko je odstotek drobnega in prašnega peska manjši in količina apna manjša. Ilovica je na ta način zbita, ima zbit

++++
 Marksizem je materializem in kot tak je veri neizprosno sovražen.
 (.Lenin).

++++

strukturo, težje propušča vodo in zrak in se približuje lastnosti glin.

IV. G l i n a.

Glina je v večjem delu sestavljena iz manjših delcev izpod 0.01 mm velikosti. Ti delčki plavajo v vodi ter se z njo izpirajo v spodnje plasti zemlje kjer se sesedajo in ležijo gosto eden poleg drugega. Na ta način nastajajo ozki kapilarni prostori, skozi katere ne more prihajati ne voda, pa tudi ne korenine. O takšni zemlji pravimo, da nima primerne strukture.

(Dalje sledi).

Kdor ne napreduje, nazaduje. Tudi kmet mora iti s časom naprej, mora se izobraževati in v svojem poklicu izpopolnjevati, sicer ne bo kos gospodarskim težavam. V stanovsko-strokovni izobrazbi je njegova rešitev!

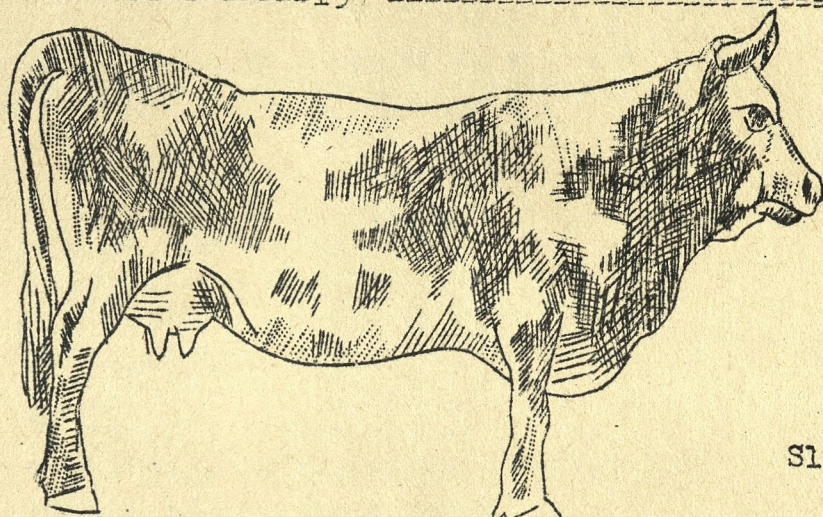
POD VAŠKO LIPO

(Nadaljevanje).

Počasi, počasi"! ga miri referent. "Res je, da posamezne krave rekordne kakovosti dosežejo neverjetno visoko mlečnost. Osem, deset, - da - petnajst in še več tisoč litrov mleka dajejo te rekordne krave letno. Če jih primerjamo z našimi, ki dajejo tisoč, dvatisoč, kvečjemu nekoliko več, stojijo naše krave tako daleč zadaj, da je naravnost smešno.

Tudi to je res, kar ste omenili, da dobiva taka krava toliko raznih dobrot da je vprašanje, če se proizvodnja te ogromne količine mleka sploh izplača. Kakor ni pametno in gospodarsko, pustiti krave v nemar in jim pokladati le slabo seno in morda še slamo, za njih telesno nego pa se sploh ne brigati, ta o tudi ni prav: in pametno z gospodarskega stališča gledano - proizvodnjo tirati do najvišje stopnje, ki je sploh mogoča, ker pri tem skoro gotovo naše gospodarstvo trpi.

Gospodarsko najbolj dobičkanosno je torej, da živinorejec dožene, v koliko se mu dodajanje raznih močnih krmil (otrobi, oljne tropine in krmne moke itd) izplača. V vidu naj ima vedno ceno močnih krmil in tudi ceno mleka in mlečnih proizvodov ter na

Slika II.

"Seveda se s selekcijo ne more dvigniti mlečnost hipoma. To gre le postopoma iz roda v rod. Krave s tako mlečnostjo so vzgojili v glavnem z dolgotrajno selekcijo (izbiranjem).

Hribernik ogleduje krave, pa se obrne do referenta s vprašanjem: "Kako pa se lahko že po zunanosti ugotovi, da li je dobra mlekarica ali je slaba?"

"Znaki dobre mlekarice so: Zadnji del telesa je dobro razvit, sprednji del šibkejši. Glava majhna, rogovi tenki in dolgi, koža tanka in fina, dlaka svetla in fina, rep tanek in dolg - čez kolena, vime dobro razvito, mlečna žleze izrazite tudi pod vampom. Ta-le krava", pokaže na kravo, stoječo v sredini - "ima znake dobre mlekarice (glej sliko I.) Druga tam le pa ima pso postavo volovsko: debel vrat, glavo, rogove, široko lice, sprednji del telesa močan, zadnji šibkejši, rep kratek, vime malo, mlečne žleze slabo razvite, koža debela, dlaka pusta, resasta". (Glej sliko pod II.)

"Da, da!" hiti Dvornikova dekla Marjanca. "Bela ima še enkrat toliko mleka, kot ona tam, Roža. Bo že držalo!"

(Se nadaljuje).

+++++
 "Naš kmet je včasih premalo prevdaren, in zdaj preveč, zdaj premalo previden. Časi se vleče za en krajcar, kakor bi mu šlo za življenje, časih ma ni mar goldinarja. Izgube in dobička ne preračuni, ampak kmetuje tjavendan". (Detela: Trojka).

+++++
 Kadar pride vse v pravi tir, se pokaže prijetna stran kmetškega stanu, najlepšega, najčastitljivejšega stanu in najnaravnjšega, ker je edini, ki ga je ustvaril Bog neposrednje". (Detela: Trojka")

+++++
 V ognju se čisti zlato, v trpljenju pa človek!

DELAVEC V TUJINI

Kje vsi tvoji so obeti,
kje so upov kaŕni cveti,
niŕ mi srca ogrela,
niŕ mi srca ogrela,
o tujine črna streha.

Tvoje luči so kot veŕče,
tvoje roke so kot kleŕče,
nič ne izpuste brez rane,
nič ne izpuste brez rane,
nič brez krivde in brez greha.

Le daljava tvoja vabi,
pa si zver, ki grabi,
pa si kakor bič, ki goni,
pa si kakor bič, ki goni,
dokler se srce ne upeha.

O saj pelje skoz vsa mesta,
domovina, k tebi cesta,
in če nič nam ne ostane,
in če nič nam ne ostane,
ona zadnja bo uteha.

A. Gradnik

Človek mora biti najprej sam sebi gospodar, če hoče uspešno gospodariti zemlji, ki se mu marsikdaj upre. Toda saj brez dela ni počitka in brez uspeha ne veselja. In kje se kaže uspeh rednega dela lepše kot v naravi. (Detela: Trojka).

V OGLEDALU

Saj ne bo uspeha... Tako pravijo slabiči in lenuhi. Kdor obupa, preden prime za delo, ne uspe v ničemer. Kdor ima trdno voljo, kdor oči ne odvrne od zastavljenega cilja, koga začetne težave ne spravijo s tira, ta zmaga. Hočeš vreči puško v koro-

zo, še predno si poizkusil? Nikar! Uspeh bo, če le ti hočeš in če neomajno zaupaš v Boga!

Kaj bodo rekli ljudje...? Prazen strah! Nevreden zavednega fanta! Za nas ni važno, kaj pravijo ljudje, marveč važno je to, kar hoče Bog!

Nišesar velikega se na naredi brez truda in žrtev.

BAŠEN

Nekoč so medved, volk in lisica stanovali skupaj. Ko pa je zapadel visok sneg, je nastopila lakota. Medved je iskal trhljih kosov lesa in jih glodal. Lisica pa je nasvetovala volku, naj skupno požreta medveda. Volk se je sprva prestrašil, a lisica mu je rekla, naj to le njej prepusti. Samo preje morata napraviti malo zvijače. "Ti se naredi sedaj mrtvega, a ko te bova z medvedom vrgla v potok kraj gozda, tedaj pa zopet oživi". To je obdržalo in volk se je naredil mrtvega. Ko je medved prišel domov in videl mrtvega tovariša, je zelo tarnal nad kruto usodo. Lisica pa mu je svetovala, naj ga vržeta v vodo, pa bo spet oživel. To sta res tudi izvršila in volk je pri priči oživel. Tedaj pa je lisica ponudila medvedu kupčijo. "Prijetelj, midva z volkom te bova sedaj ubila in nato pa vrgla v vodo, ki oživlja. Zato ti bova pa drugo leto oskrbela petnajst ovac za plačilo". Medved je malo pomislil, nato pa privolil v ponudbo. Lisica in volk sta planila na medveda in ga požrla ter si tako rešila življenje v hudi zimi.

(Iz nemščine HZ.)

Kdor hoče list stalno in v redu prejemati, naj to pove donošalcu lista. List je namenjen kmečkim fantom, pa tudi delavska in obrtna mladina bo našla v njem mnogo zdrave duševne hrane.

Fantje! Pošiljajte prispevke! Tudi tistim, ki so zunaj na delu, bi radi pošiljali naš list. Naročite ga znancem in prijateljem!

dovolj dela! Šele takrat, ko bomo mi boljši kot so drugi, plemenitejši, popolnejši in pravičnejši od drugih, še tedaj bomo imeli pravo legitimacijo stoniti pred druge in jim reči: "Prijetelj, ne delaš prav!" Pometajmo najprej pred svojim pragom!

ZA ROBOM

Časi so slabi... Ali res? Dvomim! Niso časi prav nič slabši kot so bili, le ljudje so postali slabši. Da se bodo ljudje poboljšali, moraš sodelovati tudi ti. To si dolžan! Veže te zapoved krščanske ljubezni!

Saj so drugi tudi taki... Vsi? Najbrž ne! Ni se ti treba ravnati po drugih, ki so slabi. Ravnaj se po onih, ki so dobri. Ni junak, kdor plava s tokom, junak je oni fant, ki hoče z božjo pomočjo ostati dober kljub slabim vzgledom. On ne gre z njimi, marveč stremi za višjimi in lepšimi cilji! Če drugi skačejo v prepade, ali boš morda ti tako nor, da boš šel za njimi...?

Takšni so...! Vse vidimo, vse denemo pod drobnoogled. Dejanja posameznikov merimo z najobčutljivejšimi merili, misli in besede tehtamo z le-karniško vago. Če kdo misli le za milimeter drugače kot mi, ga gledamo po strani, ker ni "naš"... Poglejmo rajši najprej pri sebi. Presodimo sami sebe! Našli bomo